

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KSA/DSTST	Strana:	1 / 3
Název předmětu:	Dějiny sociologických teorií 19. a 20. s	Tisknuto:	21.09.2019 09:13
Akademický rok:	2019/2020		

Pracoviště / Zkratka	KSA / DSTST			Akademický rok	2019/2020
Název	Dějiny sociologických teorií 19. a 20. s			Způsob zakončení	Státní závěrečná zkouška
Název dlouhý	Dějiny sociologických teorií 19. a 20. století			Forma zakončení	Ústní
Akreditováno/Kredity	Ano, 0 Kred.			Zápočet před zkouškou	NE
Rozsah hodin				Počítán do průměru	NE
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Min. (B+C) studentů	nestanoveno
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Zimní semestr	5 / -	0 / -	0 / -	Vyučovaný semestr	Zimní, Letní
Rozvrh	Ano			Počet dnů praxe	0
Vyučovací jazyk	Čeština				
Volně zapisovatelný předmět	Ano				
Hodnotící stupnice	A B C D E F				
Hod. v komb. formě studia					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ne				
Periodicita					
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Jedná se o státní závěrečnou zkoušku.

Požadavky na studenta

U státní závěrečné zkoušky student musí prokázat tyto způsobilosti:

Student umí definovat různé způsoby hledání odpovědi na základní sociologické otázky. Umí vysvětlit a porovnat tyto možnosti a zhodnotit je. Umí formulovat různé odpovědi na základní sociologické otázky. Student je schopen aplikovat teoretické znalosti na konkrétní problémy moderní společnosti. Student je schopen posoudit praktická řešení problémů za pomoci teoretických znalostí. Student definuje a interpretuje základní sociologické teorie a metody. Student umí identifikovat vliv kulturní a sociální antropologie na vývoj sociologie. Student umí srovnat evropské a americké sociologické teorie. Student umí aplikovat teoretické znalosti na konkrétní sociální a kulturní problémy moderní společnosti.

Student definuje a interpretuje základní sociologické teorie 20. století. Student umí posoudit vztah vzdělávacího systému a sociálních nerovností. Student umí identifikovat a vysvětlit odlišnosti evropského a amerického pojetí sociálního konfliktu. Student definuje a interpretuje vývoj fenomenologické sociologie a vývoj interakcionismu. Student je schopen porovnat moderní a postmoderní teorie společnosti. Student umí aplikovat své teoretické znalosti na konkrétní problémy moderní společnosti, např. umí zhodnotit a posoudit praxi české i evropské politiky.

Obsah

Auguste Comte: pozitivismus, sociální statika a dynamika

Základní směry naturalistické sociologie: biologický evolucionismus, sociální darwinismus

Herbert Spencer: sociální darwinismus, společnost jako organismus.

Základní směry psychologismu v sociologii: psychologický evolucionismus, instinktivismus, psychologie národa, psychologie davu, teorie nápodoby.

Karel Marx: kritika kapitalismu a odcizení člověka, kapitalistický výrobní způsob

Vilfredo Pareto: sociologie jako logicko - experimentální věda, teorie rovnováhy

Émile Durkheim: sociologismus, sociální jev, společenská solidarita

Sociologie forem: Georg Simmel a Ferdinand Tönnies
 Max Weber: rozumějící sociologie, sociální jednání
 Chicagská sociologická škola: zakladatelé americké sociologie (L. F. Ward, W. G. Sumner, A. W. Small, F. H. Giddings) a
 Chicagská ekologická škola
 Zrod interakcionismu (Ch. H. Cooley, W. I. Thomas, F. Znaniecki, G. H. Mead, H. Blumer)
 Karl Mannheim: analýza ideologií
 Kritická teorie frankfurtské školy
 Alfred Schütz: fenomenologická sociologie a každodenní svět
 Talcott Parsons: strukturální funkcionalismus
 Robert K. Merton: revidovaný strukturální funkcionalismus
 Niklas Luhmann: funkcionalistický strukturalismus
 Pojetí konfliktu v americké sociologii (Lewis Coser, Randall Collins)
 Ralf Dahrendorf: třídní konflikt, konflikt o rozdělení životních šancí
 Pierre Bourdieu: reprodukce sociálních nerovností, model sociálního prostoru
 Jürgen Habermas: životní svět a komunikativní jednání
 Anthony Giddens: teorie strukturace, politika třetí cesty
 Harold Garfinkel: etnometodologie
 Erving Goffman: dramaturgická sociologie
 Peter L. Berger, Thomas Luckmann: a sociální konstrukce reality
 George C. Homans: teorie směny a sociální učení
 James S. Coleman: teorie racionální volby
 Jean-Francois Lyotard: legitimizace vědění
 Michel Foucault: archeologie a genealogie

Předpoklady - další informace k podmíněnosti studia předmětu

KSA/DST19, DST20

Získané způsobilosti

Student umí definovat různé způsoby hledání odpovědi na základní sociologické otázky. Umí vysvětlit a porovnat tyto možnosti a zhodnotit je. Umí formulovat různé odpovědi na základní sociologické otázky. Student je schopen aplikovat teoretické znalosti na konkrétní problémy moderní společnosti. Student je schopen posoudit praktická řešení problémů za pomoci teoretických znalostí. Student definuje a interpretuje základní sociologické teorie a metody. Student umí identifikovat vliv kulturní a sociální antropologie na vývoj sociologie. Student umí srovnat evropské a americké sociologické teorie. Student umí aplikovat teoretické znalosti na konkrétní sociální a kulturní problémy moderní společnosti.

Student definuje a interpretuje základní sociologické teorie 20. století. Student umí posoudit vztah vzdělávacího systému a sociálních nerovností. Student umí identifikovat a vysvětlit odlišnosti evropského a amerického pojetí sociálního konfliktu. Student definuje a interpretuje vývoj fenomenologické sociologie a vývoj interakcionismu. Student je schopen porovnat moderní a postmoderní teorie společnosti. Student umí aplikovat své teoretické znalosti na konkrétní problémy moderní společnosti, např. umí zhodnotit a posoudit praxi české i evropské politiky.

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** doc. PhDr. Helena Kubátová, Ph.D.
- **Přednášející:** doc. PhDr. Helena Kubátová, Ph.D.

Literatura

- **Základní:** Kubátová, H. *Sociologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2009. ISBN 978-80-244-2315-9.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivity

Časová náročnost aktivity [h]

Příprava na zkoušku	150
---------------------	-----

Celkem:	150
----------------	------------

Vyučovací metody

Hodnotící metody

Ústní zkouška

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Geografie	Bakalářský	Prezenční	Sociologie	1	2016	2019	Předměty státní závěrečné zkoušky	A	3	
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Sociologie	1	2011	2019	Předměty státní závěrečné zkoušky	A	3	
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Sociologie	1	2015	2019	Předměty státní závěrečné zkoušky	A	3	
Humanitní studia	Bakalářský	Prezenční	Sociologie	1	2016	2019	Předměty státní závěrečné zkoušky	A	3	